

Andreas Hojer

Version 1.2 - 22.04.2007

Nedenfor optrykkes museumsinspektør **Mouritz Mackeprang's** artikel om Hojer i »*Salmonsens's Konversationsleksikon*« bd. XI, 2' udgave, Kbhvn. 1921. Se desuden artikel (fra »*Dansk Biografisk Lexicon*«) i: Georg Brandes' Holberg-bog: <http://bjoerna.dk/Holberg/Brandes-2007.htm>

Hojer, Andreas, dansk Historiker og Jurist, en Præstesøn fra Karlum mellem Flensborg og Tønder, f. 18. Maj 1690, d. 28. Aug. 1739. Sin første videnskabelige Uddannelse fik han i Halle, hvor han 1706-09 studerede Medicin, samtidig med at han flittig dyrkede Historie og Jura, indtil rimeligvis Pengemangel nødte ham til at drage hjem. Senere immatrikuleredes han i Kbhvn og blev 1714 Hovmester hos J. G. Holstein, i hvem han vandt en gunstig Patron, der skulde blive ham til megen Nytte. Thi Hojer var ærgerrig, han vilde frem, og det ungdommelig arrogante, der endnu var over hans Færd, skaffede ham just ikke Venner. 1717 konkurrerede han forgæves om et med. Professorat og skrev derpaa det flg. Aar paa Tysk en »*Kurtzgefasste dännemarkische Gesch.*« (1718), der fremkaldte et hvast Angreb fra Holberg, hvem han havde beskyldt for Plagiat. Samtidig udgav han paa Latin en naturretlig Afh. om Ægteskab mellem Nærbeslægtede, som vakte en saadan Opsigt, at det teol. Fakultet endog vilde have ham landsforvist.

Hojer red dog Stormen af og udnævntes, sandsynligvis ved [Dronning Anna Sophie's](#) Indflydelse, 1722 til kgl. Historiograf samt til en saa forskelligartet Stilling som Sekretær i den norske Matrikelkommission. Som Embedsmand var han en udmærket Duelighed og blev ogsaa i højeste Grad benyttet; han fik Sæde i forsk. Kommissioner, blev - som særlig interesseret i den danske Handels Fremme - Deputeret i Kommercekollegiet og endelig 1730 Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek. Hojer hørte til Dronning Anna Sophie's Kreds og havde derfor efter Frederik IV's Død 1730 den samme Skæbne som de fleste andre, der havde staaet den herskende Retning nær; han afskedigedes fra alle sine Embeder.

Med stor Smidighed forstod han imidlertid paa en ikke altid tiltalende Maade at lempe sig efter de ny Forhold, formaaende Venner som Hofpræsten Bluhme hjalp til, alt 1734 ansattes han som Prof. i Natur-, Folke- og Statsret ved Univ., og nu fulgte Embederne Slag i Slag. Her skal blot nævnes, at han 1736 blev Generalprokurør og fik Sæde i Kancellikollegiet og Højesteret, 1737 i Kirkeinspektionskollegiet. Da han langt fra at opfatte sine Embeder som Sinecurer tværtimod arbejdede med stor Energi, svækkedes hans Livskraft hurtig, og han opnaaede ikke engang 50 Aars Alderen.

Som kgl. Historiograf var det hans Hverv at fortsætte den af Tyskeren Amthor lige paabegyndte Aarbog over Frederik IV's Regering, som han i 11 svære Folianter førte ned til og med 1710 (utrykt, Haandskr. i Rigsark.). De Materialer, han havde indsamlet, anvendte han til »*K. Friedrich des IV. glorwürdigstes Leben*«, hvis 1. Del som et Slags Habilitationsskrift 1732 i Haandskrift overrakte Christian VI.

Uvist hvorfor henlaa det længe utrykt, om end kendt og benyttet af fl. Historikere, og udgaves først fuldstændig efter en ret daarlig Afskrift af Falck (anonymt) (2 Bd, 1829). I

Modsætning til Folioværket er dette nærmest en Biografi og giver selvfølgelig langt mere Forf.'s personlige Syn end det store Arbejde, der jo udelukkende skyldte Kongens Initiativ sin Tilbliven. Takket være Hojer's grundige Forstudier og nøje Kendskab til saa mange af Tidens ledende Personligheder vil det stadig hævde sin engang vundne Plads.

Som Jurist har Hojer indlagt sig stor Fortjeneste af den danske Retsvidenskabs Udvikling, idet han, bl. a. i sit Skrift *Idea juris consulti Danici* (udg. i Overs. af Sommer, 1737), paa det stærkeste betoner Vigtigheden af Studiet af de nationale Retskilder i Modsætning til Romerretten og derved anviser den Vej, der følges af hans to berømte Elever Stampe og Kofod-Anker. Muligvis har Hojer tillige medvirket ved Oprettelsen af den jur. Embedseksamen 1736. (Litt.: »Hist. Tidsskr.«. 5. R., V; Rørdam, »Hist. Saml. og Studier«. I-IV [Kbhvn 1891-1902]; A. M. Schweigaard i »Vidar« I [Kria 1887]).

Jeg har antaget at der ikke er nogen der vil gøre indsigelse mod optrykket af denne artikel, men skulle jeg have taget fejl, fjerner jeg filen igen.

Denne artikel indgår i ...

Denne artikel indgår i [»Et åbent sind? Om Holberg's tænkning«](#) bd. 1: [»Kommentarer«](#). Evt. ændringer vil ske dér.

BA's Holberg-sider

De fleste af mine Holberg-artikler indgår i [»Et åbent sind? Om Holberg's tænkning«](#). Bogen foreligger som foreløbig udgave, der kan downloades gratis. Den vil blive udbygget og bearbejdet i løbet af 2006-2008. De artikler der har med [»Jeppe på Bjerget«](#) at gøre vil dog blive udgivet for sig i 2007.

I bogen er der afsnit om **Holberg's breve**, hans fortolkning af **natturretten og folkeretten**, hans **arbejde som filosof og teolog** - og en særlig del af hans **historieskrivning**; som eksempler på det sidste er valgt 'historier' om den albanske fyrste **Skanderbeg** og om profeten **Muhammed**.

I tilknytning til bogen har jeg samlet et [udvalg af Holberg-ting](#) [PDF] og lagt i en digital udgave på internettet. Det drejer sig bl.a. om komedien om **Gert Westphaler**, en række **epistler** og om værket om **natur- og folkeretten**.

Desuden har jeg påbegyndt en [oversigt over links \(og litteratur\) om Oplysningstiden](#).

ANDRE ARTIKLER (ENKELTE AF DISSE ER AF ANDRE FORF.):

ABRACADABRA: DIGITAL HOLBERG: artikler der er listet på *Open Directory Project*, her er de opdelt i emnegrupper | [Holberg's egne tekster](#) på nettet | [Rahbek's Holberg-udgave 1804-1814](#) | [Billeskov Jansen's udgave af: Værker i tolv bind](#) (indholdsfortegnelsen) | [Litteraturliste](#)

Teater: [Holberg-teater i Kalundborg](#) | [Holberg i Korsør](#) | [Krabasken i Kalundborg](#) [indgår i »Et åbent sind«] | [Niels Klim i Kalundborg](#) | [Niels Klim på Falster](#) | [Antihelten Jeppe](#) [indgår i »Et åbent sind«] | [Jeppe på gyngende grund](#) [om dansk-polsk opsætning; indgår i »Et åbent sind«]

Natturretten. Retsforhold (Supplerende): [Holberg og Bierne](#) | [Holberg, Natturretten og juristerne](#) (Ditlev Tamm i Kalundborg) | [Hugo Grotius](#) | [Deres velfortjente straf](#) (udstilling i Kalundborg)

Personer: [Holberg's konger](#) (Frederik IV, Christian VI og Frederik V) | Holberg's uven, juristen og historikeren [Andreas Hojer](#) | [Africanus og Gynther fra Havrebjerg](#)

Steder: [Sorø](#) | [Brorupgaard - Havrebjerg](#) | [Tersløsegård:](#) Holberg's gods ved Sorø | [Theobald Stein's Holberg-statue ved Det Kongelige Teater i København](#)

Sprog: [Sprog og typografi](#) hos Holberg | **Udgivere og forskere:** [Thomas Bredsdorff](#) (Holberg-medaljen 2005)
